

Åtgärdsprogram och rödlistor

Föreningskonferensen 2004

Årets föreningskonferens hölls i Naturhistoriska riksmuseets lokaler i Stockholm den 23–24 oktober. De rekordmånga deltagarna fick sig ett varierat program till livs.

Temat för årets konferens var ”Floravård – i teori och praktik” och först ut var Ann-Christin Weibull från Naturvårdsverket som gav oss en lägesrapport för de åtgärdsprogram som ska upprättas med målet att förbättra skyddet av våra hotade växt- och djurarter. Åtgärdsprogram ska tas fram för ungefär 410 arter och naturtyper, av vilka ca 150 ska vara klara senast 2005. Länsstyrelserna runt om i landet har fått i uppdrag att genomföra programmen som ska innehålla konkreta förslag om vad som måste åtgärdas. Programmen ska ses över efterhand som ny kunskap kommer fram.

Dikningar, upphörd hävd och ökat kvävenedfall är bara några av de faktorer som hotar våra

rikkärr, som i våra dagar är en hårt trängd naturtyp. Sebastian Sundberg från Växteknologiska avdelningen, Uppsala universitet, har fått uppdraget att skriva åtgärdsprogrammet för rikkärren och kommer bland annat att föreslå att diken ska läggas igen, röjningar genomföras och en mängd inventeringar ske i en rad rikkärr fram till 2010.

Nästa år kommer den nya rödlistan! Mora Aronsson, Anders Bohlin och Tomas Hallingbäck från ArtDatabanken presenterade vilka förändringar som är på gång. Bland de 75 nytillkomna kärlväxarterna kan nämnas en rad maskrosor och skogsfibblor om vilka våra kunskaper har ökat. Bland arter som har kommit med för att de har en vikande trend finns en hel del välkända arter, exempelvis tovsippa, loppstar och knärot.

Nytillkomna lavar är bland annat granlav och lunglav, medan den snabbt ökande kunskapen om svamparna har lett till att hela 76 arter försvinner från listan medan 90 tillkommer.

John Granbo på länsstyrelsen i Härnösand beskrev deras ambitiösa arbete med floravård, och Krister Wahlström från Ljungby visade hur hans arbete som floraväktare även innefattar handfasta insatser som röjningar och bränningar för att försöka rädda tynande populationer av mosippa och cypresslummer.

Lördagen avslutades med att Owe Rosengren och Anders Svenson gav en lägesrapport för Artportalen. De poängterade behovet av nationella och regionala kommittéer som kan bedöma de observationer som kommer in av ovanligare arter.

Upplandsfloran börjar nu närma sig sin fulländning. Lena Jonsell visade på söndagsförmiddagen intressanta kartjämförelser mellan Almquists klassiska flora från 1929 och de nutida fynden.

Efter en genomgång av olika föreningsaktiviteter avslutades konferensen med att Mora Aronsson visade vackra blombilder med den kommande rödlistan som tema.

Preliminär lista över botaniska åtgärdsprogram som ska vara upprättade senast 2005

Småsvaltig Fältnocka	Alkonblåvinge & klockgentiana	Liten havstulpanlav
Träd med särskilda natur & kulturvärden	Vit stjärkrök-svamp	Svensk ögontröst
Hårklomossa	Strandskinnlav	Grynig påskrislav
Gotlandsranunkel	Fjälltaggsvampar	Sjönajas
Flikstånds	Brunkulla	Stinkmålla
Småfrossört	Dvärglåsbräken	Sandnörel
Flytsvaltig	Taggig hjorttryffel	Svarttåg
Spädlosta	Kransalger	Skorpdagglav
Stor ögontröst	Grangytterlav	Brynia
Ärrlavar	Natar i sötvatten	Atlantisk vårtlav
Blåtryffel	Pältsavallmo	Kuddgelélav
Hotade åkerogräs	Finnögontröst	Vedorangelav & grå ladlav
Hänggräs	Hotade svampar i naturliga	Jättesköldlav
Kärnocka	fodermarker	Elfenbenslav
Jättemöja	Svampar i kalkrika ädellövbärande foder-	Ävjepilört
Murgrönsmöja	marker	Brandgynnad flora
Vityxne	Öländsk tegellav	Nipsippa & gotlandssippa
Ostronört & martorn		Gentianor i naturliga fodermarker

✿ BENGT CARLSSON